

KARANFİLDE KURŞUNİ KÜF

Botrytis cinerea Pers.

1. TANIMI VE YAŞAYIŞI

Kurşuni Küf (*Botrytis cinerea Pers*), kesme çiçek yetiştiriciliğinde karşılaşılan en önemli fungal hastalık etmenlerinden biri olup, genellikle zayıflık parazitidir. Hastalık etmeni, örtüaltı yetiştiriciliğinin yapıldığı alanlarda ve havalandırması iyi olmayan seralarda görülür. Etmen hava ve toprak kökenlidir. Fungus kışı sklerot halinde hasta bitki artıkları üzerinde ve toprakta geçirirken, ilkbaharda bu sklerotlar çimlenerek, miselyum ve konidiospor oluşturur. Fungus uygun koşullarda kışı miselyum olarak da geçirebilir.

B. cinerea çevreye atılmış bitkisel materyal üzerinde gelişerek, yağmur, rüzgâr ve örtüaltında hava akımıyla etrafa yayılarak, gelişmekte olan zayıf bitkilere özellikle yaralardan girerek enfeksiyonu oluşturur. Konukçu bulamayan sporlar ise kurak şartlarda en fazla 2 saat yaşar.

2. BELİRTİLERİ, EKONOMİK ÖNEMİ VE YAYILIŞI

Hastalık daha çok karanfilin çiçeklerinde görülmekle birlikte yaprak ve saplarda da belirti oluşturabilir. Çiçeklerde ilk belirtiler, dış (petal) yapraklarda kahverengileşme ve yumuşama şeklinde görülürken, uygun koşullarda (%90-95 nem ve 20-25°C sıcaklık) fungusun sporları bu lekeler üzerinde gri-kahverengi bir küf tabakası oluşturur ve sporlar bitkinin diğer organlarına yayılır. Kurak şartlarda bu gri küf tabakası ortadan kalkarak, kahverengi buruşuk alanlar şeklinde bir görünüm kazanır. Hastalık çiçek kalitesini düşürdüğü için ekonomik olarak büyük kayıplara neden olmaktadır.

Etmen ülkemizde havalandırması uygun olmayan ve özellikle yüksek nemin uzun süre hakim olduğu seralarda daha çok görülmektedir

3. KONUKÇULARI

Fungusun çok geniş bir konukçu dizisi bulunmaktadır. Karanfilin yanı sıra diğer süs bitkileri, asma, çilek başta olmak üzere diğer meyveler, sebzeler, endüstri bitkileri, orman ağaçları, makiler ve çalılar konukçuları arasındadır.

4. MÜCADELESİ

4.1. Kültürel Önlemler

- Seralarda iyi havalandırma yapılarak sıcaklık ve orantılı nemin yükselmesi önlenmeli, özellikle geceleri nemin yoğunlaşarak bitkiler üzerine damla düşmesinin önüne geçilmeli,
- Bitkiler arasında hava akımının olabilmesi için sık dikimden kaçınılmalı,

- Dengeli gübreleme ve iyi bakım yapılarak bitkilerin sağlıklı gelişmeleri sağlanmalı,
- Hasta bitkiler toplanarak uzaklaştırılmalı, hasattan sonra sklerotların toprağa karışmasını önlemek için bitki artıkları yakılarak imha edilmelidir.

4.2. Kimyasal Mücadele

4.2.1. İlaçlama zamanı

İlaçlamaya hastalığın ilk belirtileri görülür görülmez başlanmalıdır. İkinci ve diğer ilaçlamalar kullanılan preparatın etki süresi göz önüne alınarak hastalık baskı altına alınıncaya kadar yapılmalıdır.

4.2.2. Kullanılacak bitki koruma ürünleri ve dozları

Bakanlık tarafından yayınlanan Bitki Koruma Ürünleri kitabında yer alan bitki koruma ürünleri kullanılmalıdır.

4.2.3. Kullanılacak alet ve makineler

İlaçlamada, sırt pülverizatörü (mekanik, otomatik, motorlu) kullanılır.

4.2.4. İlaçlama tekniği

İlaçlamalar yeşil aksam uygulaması şeklinde yapılır. Karanfil yapraklarının mumlu bir tabaka ile kaplı olması nedeniyle yayıcı ve yapıştırıcı maddeler kullanılmalıdır. Bitkinin her tarafı iyice ilaçlanmalıdır.